

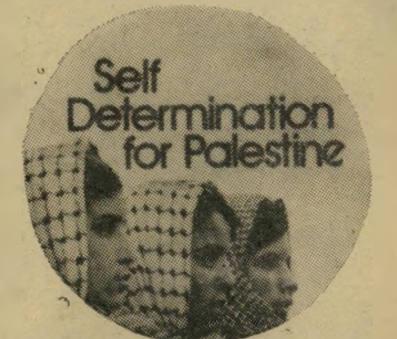
(המשך ממעמד 33)

במיוחד לצורך זה. בראשה הועמד סגן אלוף מאיר הופמן, יושב ראש בתי ההדיון הצבאיים בגדה, והיא התכנסה ברמאללה. רמונדה, אם לחמישה ילדים, הובאה לשם במקוניה צבאית — וכך ניתן לה לעזוב את ביתה בפעם הראשונה מזה שלושה חודשים.

כנציג הממשל הופיע יועצו של שר העבודה, משה פרקש, אישירפ"י שגויס למילואים במיוחד לצורך זה. הוא קרא באוזני הוועדה רשימה ארוכה של טענות נגד רמונדה הפעלתנית, ילידת עכו שגדלה בישראל, נישאה בעמאן למנהל-בנק והתגוררת עתה ברמאללה, אחרי שבעלה הועבר לשם משכם.

כך, בפעם הראשונה, שמעה גם רמונדה ירוקת-העיניים במה מאשימים אותה — כי בעת המעצר לא טרח איש לנמק את המעשה. הרשימה היתה ארוכה ומזוהה גם-יחד.

למשל: רמונדה טאווייל היתה חברה ב"אירגון הנשים של שכם, שאירגן שביתות"

סמו המריכה
אירגון אמריקאי —

רמונדה טאווייל והפמל
— לא אש"ף

מחאה ושביתות-שבט בלתי-אלומות נגד מעצרים, הריסת-בתים ועינויי-עצירים. היא השתתפה, יחד עם צעירי ש"ת, בהפגנה נגד הרעלת התבואות בכפר עקרב — מעשה שעורר בשעתו הפגנות-זעם רבות בציבור היהודי. היא אספה כסף למען קורבנות המלחמה בלבנון. היא הפגינה בשכם עם, אנשי שמאל ישראלים, היא השתתפה באירגון צעדה יהודית-ערבית, כמחאה על צעדת גוש-אימונים ליריחו. היא השתתפה בהלוויית איש שנהרג בי פעולה חבלנית.

ישתק וזה השתיק. לזיכרוני היה קל להוסיף את הרשימה, כי די היה בעיון שיטתי כדי להיווכח שהיא מופרכת מיסודה. טען פרקליט:

אם אירגון הנשים בשכם הוא בלתי חוקי — מדוע לא נעשתה מעולם כל פעולה נגד אף אחת מחברותיו האחרות? ● כימעט כל הרשימה מתייחסת למעשים שאירעו בין 1969 ו-1973 — ואילו לא ננקטה שום פעולה נגד רמונדה. מדוע התייחסו אליה?

התבואות הורעלו עליידי ריטוס מן האוויר, בפקודת המפקד הצבאי, כדי לאלץ את הכפר הערבי למסור חלק מאדמתו להתנולות יהודית, הקרויה גיתית.

דירתו של רחנייב בקומה השמינית (מוז החץ)
מאות מדרגות ברג

ערב, אלא שהוא שובץ בקורס של יוצאי הודו, שבו המורה דובר עיברית ואנגלית ואינו יודע אף לא מילה אחת רוסית. כך שאדוארד אינו לומד מאומה. גם ילדיו עדיין לא החלו ללמוד בבית-הספר. נוף מקסים נשקף מדרת מישפחת רחנייב. ממוזר — הרי ירושלים, כשלפניהם פרושה השפלה על כל יישוביה, כעל כף היד. מחלונות הבית הפונים צפונה נשקפת לוד, כשאהרית רמלה, ובאופק פרדיסיים רחביידיים. ארץ-ישראל יפה, אלא שלא על הגוף לבדו יחיה האדם, והמראות הקסומים אין בהם כדי להקל.

פיתרון זמני. גם למרדכי שוצמן, דובר חברת עמידר, ברור שזהו מצב בלי תינסבל. לדבריו נעשתה כאן טעות חמור, רה, הן בעובדה שהמישפחה שוכנת בקומה השמינית דווקא, והן באי-הפעלתה של המעלית מסיבות טכניות. הוא אף הופתע כששמע שהמצב נמשך כבר כחודשיים. שכן לפי הנתונים שבידו דובר בשבועיים בלבד.

את בעיית האחריות למעלית ניתן לפתור, לדבריו, באמצעות מישרד-הקליטה, שייטול על עצמו את האחריות לכך באופן זמני, עד שיוקם ועדי-בית. הוא מקווה שהי פיתרון ימצא תוך ימים אחדים.

בית-החולים נאלצו הוריו לשאתו כרוי עותיהם במורד שמונה הקומות. איש מבני מישפחת רחנייב אינו יודע מילה עיברית. הם עלו מקוקו, כחלק מגל גדול של עולים מבבל-ארץ זה של רוסיה. לאדוארד מישפחה ענפה, שברובה עלתה לישראל. ההכרה בכך, "שוזחי המדינה של נו, וכאן מקומנו", בתוספת דיווחיהם ה"אופטימיים של קרובי-המישפחה שכבר נמציאו בישראל ונקלטו, הביאה, לדבריו, לי החלטה לעלות לארץ.

אדוארד לא דאג לקליטתו, לפני שעלה. הוא האמין שייקלט ללא בעיות, כדוגמת אחיו היושבים בצור-שלום. כיום הוא חושב כבר קצת אחרת.

הנף אינו מקל. מאו הגיע, עדיין לא מצא עבודה. הוא מילא טפסים לצורך קבלת עבודה בתעשייה האווירית, במיקי-צונו בענף-המתכת, אך עדיין לא קיבל תשובה. בינתיים חיה המישפחה הגדולה בדוחק. הבית ריק מרהיטים וכלי-בית. ה"מעט שנטלו עימם בצאתם, עדיין לא הגיע לארץ. אדוארד שילם עבור חשמל ומים, מבלתי-אפשרות לו להקציב. לכן מבשלת אשתו, עליות, את הארוחות על פיתליה.

אדוארד נשלח ללמוד עיברית באולפן-

אדוארד רחנייב ומישפחתו בדירתו החדשה
עברית קשה שפה

עורר הממשל נגדה דווקא עכשיו? ● האם פעולה משותפת עם אנשי שלום ישראלים מעידה על כוונה עויינת? ● ממת אסור להשתתף בהלוויית פרשת "הסמל של אש"ף" הגדישה את הסאה. היא סימלה את הוטר-הרצינות של כל הטענות.

אם כן, מדוע הוטל מעצרה-הבית? לזיכורני היה לכך הסבר שונה לגמרי: כעיי תונאית, דאגה טאווייל לפירסום המתרחש בשטחים המוחזקים ברחבי ישראל והעולם. היא עזרה למאות עיתונאים זרים, שפקדו את ביתה, והציגה בפניהם את ראשי-הציבור בגדה. היא סייעה לחלוצות-הכיסוי של העולם הזה, שסיקרו את המהומות ב"גדה. היא שידרה בתחנת-שידור אמריקאית, הנמצאת בבבלות ערבית.

נראה כי הממשל הצבאי ביקש להשיק את רמונדה כדי לשתק פעולה עיתור נאית זו. אך היה זה מעשה חלמאי — כי מעצרה של רמונדה הפך בעצמו סניציה עולמית, פורסם בהרחבה בעשרות עיתונים בעולם, ובראשם ניו-יורק טיימס ולה-מונד, המוספים להתעניין בגורלה.

"צביעות זועקת לשמיים", זוהי צביעות הזועקת לשמיים, קרא זיכרוני. "מבצלים תקנות למען מטרת שהן לא נודעו להן. ממת מהווה דיווח עיתונאי הסיחה? איך מתיישבת פרשה זו עם המדיניות הליברלית המוצהרת של ישראל?"

הקלף החזק ביותר של זיכרוני נשלף בתום הדיון, שארך חמש שעות תמימות. הוא הוציא מתיקו הצלום של מיכתב שכתבה רמונדה לח"כ אריה ("לובה") אליאב, בעיקבות דבריו של אליאב שפורסמו בעיתון ערבי. במיכתבה עודדה רמונידה את לובה, קראה לשיתוף-פעולה בין שוחרי-שלום ישראלים ופלסטיניים, כדי להביא להקמת מדינה פלסטינית שתחיה בשלום עם ישראל, מתחת למיכתב רשמה רמונדה: "סלאם ושלום" — בערבית וביעברית.

אל נשחק כאן במישחקי-יוקרה. "סיכס זיכרוני. "המעצר הוא מעשה-חלם של מיי שה, ויש לבטל אותו."

החלטת הוועדה לא גודעה. על-פי הנהלה הקבוע בחוק, החלטה זו היא חשאית, אף כי הדיון עצמו היה פומבי. המלצת הוועדה הועבר למושל הצבאי — אך אינה מחייבת אותו. כי הוועדה היא גוף מיעץ בלבד.

קליטה

עליה

צורך ירידה

מישפחת העולים שוכנה בדירה בקומה השמינית — אך המעלית לא הופעלה

אדוארד רחנייב צריך היה להיות עולה מאושר. הוא לא סבל מחוסר דיור, וגם לא נתייעב בבירוקרטיה במסודות הקליטה. מייד כשנחת במלחמת-העופה ב"גוריון, נש"ח אדוארד (36) עם אשתו חמשת ילדיו לדירה מרווחת בלוד, שאמורה היתה להיות דירתם הקבועה.

אומנם, עיברית לא ידעו, והרבה מן הנעשה מסביבם לא הבינו, אך פינה משי להם כבר היתה להם.

אלא שפינה זו הפכה עבורם סיוט יומם וליל.

כי אותה דירה מרווחת, בת ארבעה חדרים, שוכנת בקומתו השמינית של בניין רבי-קומות בשכונה החדשה גיבעת הוותיק, בקצה המזרחי של העיר לוד. הבניין שייך לעמידר, ומישפחת רחנייב היתה הראשונה ששכנה לגור בו. ומאחר שבבניין יש כשלושים דירות, הרי מבחינה כספית יש כדאי היה להפעיל את המעלית לשימוש של מישפחה אחת בלבד, והמעלית אכן אינה פועלת. בני מישפחת רחנייב נאלצים לטפס מאות מדרגות באפלה, מדי יום. שכן אין גם אור כחדרי-המדרגות.

אי-דאגה לקליטה. מצב זה נמשך כבר חודשיים. בשבועיים האחרונים שוכנו בקומות התחתונות של הבניין עוד מישפחות עולים אחדות, אלא שעד שה"בניין יאוכלס במלואו יעבור עוד זמן רב, ואיש אינו מבטיח מתי יסתיים סיוט זה, ואם לא יסתיים באסון.

לפני כחודש לקה אחד מילדי המישפחה בהתקף-יתוספתן, וכדי להבהילו לניתוח בי